

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 1/8

1. IDENTYFIKACJA MIESZANINY

Nazwa produktu: UTWARDZACZ Składnik S

Charakterystyka chemiczna: Roztwór alifatycznego poliizocyjanianu w rozpuszczalnikach organicznych.

Zastosowanie mieszaniny:

Utwardzacz stosowany do wyrobów poliuretanowych dwuskładnikowych (Składnik TR).

Identyfikacja producenta:

„Hadrokor” Spółka z o.o.
ul. Smocza 19, 87-800 Włocławek,
tel. (054) 412 76 00, fax. (054) 412 76 60
www.hadrokor.com.pl.

Osoba odpowiedzialna za wprowadzenie mieszaniny do obrotu:

„Hadrokor” Spółka z o.o., adres i telefon jw.
e-mail: info@hadrokor.com.pl

Telefon alarmowy:

(054) 412 76 00, czynny w godz.: 7.00-15.00

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Zagrożenie dla zdrowia:

Mieszanina szkodliwa i uczulająca. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Zagrożenie pożarowe:

Produkt jest łatwopalny. Zawiera składniki tworzące z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

Zagrożenie dla środowiska:

Mieszanina nie jest sklasyfikowana jako stwarzająca zagrożenie dla środowiska wodnego.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Substancje wchodzące w skład mieszaniny	Numer indeksowy	Numer WE (EC)	Numer CAS	Zawartość %	Klasyfikacja
homopolimer hexametylenodiizocyjanianu	brak	500-060-2	28182-81-2	ok. 75	R 43
diizocyjanian heksametylenu	615-011-00-1	212-485-8	822-06-0	< 0,5	T; R 23 Xi; R 36/37/38 R 42/43
ksylen (mieszanina izomerów)	601-022-00-9	215-535-7	1330-20-7	ok. 10	R 10 Xn; R 20/21 Xi; R 38
etylobenzen	601-023-00-4	202-849-4	100-41-4	ok. 2,5	F; R 11 Xn; R 20

Znaczenie symboli i zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia podano w pkt. 15 i 16

4. PIERWSZA POMOC

Uwaga: W przypadku jakichkolwiek wątpliwości lub przedłużających się podejrzanych objawów, wezwać pomoc medyczną. Nigdy nie podawać niczego doustnie osobom nieprzytomnym.

Zatrucie inhalacyjne:

Wyprowadzić osobę poszkodowaną na świeże powietrze. Zapewnić ciepło i wygodną pozycję. W przypadku braku oddechu, nieregularnego oddechu lub trudności z oddychaniem, zastosować sztuczne oddychanie lub podać tlen przez osobę przeszkoloną. Nie podawać niczego doustnie. W przypadku braku przytomności ułożyć poszkodowanego w pozycji bocznej i wezwać pomoc medyczną.

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 2/8

Zatrucie doustne:

Ułożyć poszkodowanego w wygodnej pozycji, zapewnić ciepło. Wezwać niezwłocznie pomoc medyczną, pokazać opakowanie lub etykietę. Nie wywoływać wymiotów.

Skażenie oczu:

Upewnić się czy poszkodowany nie nosi szkieł kontaktowych, jeśli tak - usunąć. Płukać oczy, przytrzymując odchylone powieki, dużą ilością czystej bieżącej wody. Płukać przez co najmniej 10 minut (nie używać silnego strumienia).

Skażenie skóry:

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Umyć skórę dużą ilością wody z mydłem lub innym znanym środkiem do mycia. Nie używać rozpuszczalników lub rozcieńczalników. W przypadku, gdy podrażnienie skóry nie przemija, skonsultować się z lekarzem dermatologiem.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU:

Szczególne zagrożenia:

W czasie pożaru mogą powstawać: tlenek węgla, tlenki azotu, izocyjaniiny (monomery), cyjanowodor, niebezpieczne dymy i pary.

Środki gaśnicze:

Piana odporna na alkohol, CO₂, proszki gaśnicze, rozproszona woda.

Nie należy stosować:

Pełny strumień wody.

Sprzęt ochronny strażaków:

Kombinezony ochronne z niezależnymi aparatami oddechowymi.

Inne wskazówki:

Chłodzić wodą znajdujące się w pobliżu ognia pojemniki z produktem. Nie dopuszczać aby odpady pożarowe spływały do kanalizacji lub cieków i zbiorników wodnych.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności:

Wylimitować źródło uwalniania produktu. W przypadku narażenia zapewnić ochronę dróg oddechowych, unikać bezpośredniego kontaktu z mieszaniną. Usunąć ewentualne źródła ognia lub iskrzenia. Osoby likwidujące skutki zdarzenia, w zależności od stopnia narażenia, powinny być wyposażone w indywidualne środki ochrony (patrz pkt. 8).

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Nie dopuszczać do przedostawania się produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych i wód gruntowych. W przypadku skażenia środowiska powiadomić odpowiednie władze i służby ratownictwa chemicznego.

Metody oczyszczania/usuwania:

Uwolniony produkt zasypać obojętnym materiałem pochłaniającym (piasek, ziemia okrzemkowa, uniwersalne środki wiążące, wormikulit, trociny) i zebrać mechanicznie do oznaczonego pojemnika na odpady. Pozostałość powinna być usunięta przy pomocy środka neutralizującego. Można zastosować środek (łatwopalny) zawierający składniki: woda (45%), etanol lub alkohol izopropylowy (50%) i koncentrat roztworu amoniaku (d=0,880) 5%. Innym odpowiednim środkiem do tego celu (niepalny) jest roztwór: węglan sodowy (5%) oraz woda (95%). Należy dodać ten sam detergent do pozostałości zebranej mieszaniny i pozostawić na kilka dni aż do momentu, gdy w otwartym pojemniku ustaną jakiegokolwiek reakcje. Następnie należy zamknąć pojemnik i zlikwidować odpad zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz punkt 13).

7. POSTĘPOWANIE Z MIESZANINĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z mieszaniną:

Opary są cięższe od powietrza i mogą rozprzestrzeniać się tuż nad ziemią. Mogą tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Nie dopuszczać do koncentrowania się oparów w powietrzu, unikać powstawania stężenia przewyższającego wartość NDS oraz zakres stężeń wybuchowych. Ponadto używanie mieszaniny może odbywać się tylko w strefie lub pomieszczeniu gdzie nie ma otwartego źródła ognia oraz nieosłoniętych źródeł światła. Wyposażenie elektryczne powinno być zabezpieczone przed

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 3/8

iskrzeniem zgodnie z obowiązującym prawem. Nie używać iskrzących narzędzi. Nie dopuszczać do powstawania ładunków elektrostatycznych (uziemiać, zwłaszcza przy przelewaniu). Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Unikać wdychania zanieczyszczeń, oparów powstających podczas stosowania mieszaniny. Pojemnik nie jest zbiornikiem ciśnieniowym, nigdy nie używać ciśnienia do jego opróżnienia. Podczas pracy z produktem należy stosować ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej oraz Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych.

Magazynowanie:

Przechowywać pojemniki szczelnie zamknięte, w suchym, chłodnym, dobrze wietrzonym miejscu. Pojemniki chronić przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych i nagrzaniem powyżej 50⁰ oraz wilgocią. Przechowywać z dala od środków utleniających, silnych alkaliów, silnych kwasów, amin, alkoholi, wody. Dostęp do produktów tylko dla osób uprawnionych. Otworzone pojemniki muszą być prawidłowo zamknięte oraz ustawione w pozycji pionowej tak by uchronić je przed przeciekaniem. Pojemnik powinien być szczelnie zamknięty. Należy zminimalizować dostęp wilgoci zawartej w atmosferze oraz wody, ponieważ w zamkniętych pojemnikach mieszanina w kontakcie z wodą wytwarza CO₂ powodując podwyższenie ciśnienia w pojemniku. Zastosować środki ostrożności – UWAGA! Niebezpieczeństwo wybuchu.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Normatywy higieniczne na stanowisku pracy:

Nazwa chemiczna	NDS (mg/m ³)	NDSch (mg/m ³)
diizocyjanian heksametylenu	0,05	0,15
ksylen (mieszanina izomerów)	100	brak
etylobenzen	100	350

Zalecane procedury monitorowania:

PN-Z-04131-3:2001 - Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości izocyjanianów. Oznaczenie diizocyjanianu heksano-1,6-diyłu na stanowiskach pracy metodą spektrofotometryczną.

PN-78/Z-04116.01 – Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości ksyleny. Oznaczenie ksyleny na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki.

PN-79/Z-04081.01 – Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości etylobenzenu. Oznaczenie etylobenzenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki.

Środki ochrony indywidualnej:

Zapewnić prawidłową wentylację na stanowisku pracy, Stosować zarówno wentylację ogólną jak i miejscową. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych stężeń par mieszaniny stosować odpowiednie środki ochrony osobistej. Osoby pracujące z mieszaniną poprzez rozpylanie, powinny przechodzić regularne badanie płuc.

Ochrona dróg oddechowych:

Podczas stosowania mieszaniny przez natryskiwanie pracownicy powinni nosić niezależne aparaty oddechowe. W innych przypadkach aparat oddechowy może zostać zastąpiony maską z filtrem stanowiącym kombinację węgla aktywnego oraz filtra cząsteczkowego (A2-P2), jeżeli pomieszczenie posiada dobry układ wentylacyjny.

Ochrona rąk:

Rękawice ochronne z PCV lub gumowe. Czas działania ochronnego może być różny w przypadku różnych producentów rękawic. W przypadku mieszaniny, która składa się z wielu substancji nie można precyzyjnie oszacować czasu działania ochronnego rękawic. Uwzględniając podane przez producenta parametry rękawic należy, podczas stosowania produktu, zwracać uwagę czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne.

Kremy ochronne mogą być skutecznym zabezpieczeniem ale muszą być użyte przed kontaktem z mieszaniną.

Ochrona oczu:

Nosić okulary przeznaczone do ochrony przed zachlapaniem cieczą.

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 4/8

Ochrona skóry:

Ubrania ochronne powlekane, antystatyczne, odporne na działanie rozpuszczalników organicznych.

Inne informacje:

Wymagania zasadnicze dla środków ochrony indywidualnej, warunki i tryb dokonywania oceny zgodności środków indywidualnej oraz sposób i wzór ich znakowania określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 marzec 2003 r., w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. 03.80.725).

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników narażonych na czynniki chemiczne są określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. nr 69/1996, poz. 332, wraz z późniejszymi zmianami).

Uwaga:

Osoby, które cierpią na astmę, alergie, chroniczne lub odnawiające się choroby dróg oddechowych, nie powinny wykonywać żadnych prac z tą mieszaniną.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE i CHEMICZNE

Postać fizyczna, barwa, zapach	Mieszanina ciekła, przezroczysta. Kolor żółtawy. Posiada charakterystyczny zapach rozpuszczalników organicznych.
Prężność par:	Najwyższa – 5,3 hPa w 20°C
Lepkość:	ok. 250 mPa (25°C)
Temperatura zapłonu:	38 °C
Temperatura samozapłonu:	425 °C
Temperatura wrzenia:	139 °C
Rozpuszczalność w wodzie:	Z wodą reaguje. Po spolimeryzowaniu, nierozpuszczalny.

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Przy właściwym przechowywaniu oraz w typowych warunkach stosowania nie powstają żadne niebezpieczne produkty rozkładu.

Warunki, których należy unikać: Chronić przed promieniami słonecznymi, źródłami zapłonu i iskrzeniem, wysoką temperaturą, ładunkami elektrostatycznymi.

Materiały, których należy unikać: Trzymać z dala od czynników utleniających, silnych alkaliów, silnych kwasów, amin, alkoholi, wody. Niekontrolowana reakcja egzotermiczna może nastąpić w kontakcie z aminami i alkoholami. Z wodą reaguje wolno, wytwarzając dwutlenek węgla. W przypadku dostania się wody do pojemnika, może nastąpić wzrost ciśnienia w pojemniku (ryzyko rozerwania).

Niebezpieczne produkty spalania: Tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, monomery izocyjanianów, cyjanowodór, dymy i pary.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Toksyczność:

Brak danych odnośnie toksyczności samej mieszaniny. Działanie na zdrowie człowieka jest określone zgodnie z przepisami w zakresie klasyfikacji substancji i mieszanin niebezpiecznych (patrz pkt 2, 3, 15).

Dane dotyczące toksyczności niebezpiecznych składników utwardzacza:

Ksylen

LD₅₀ (doustnie, szczur) - 4300 mg/kg,

LC₅₀ (inhalacyjnie, szczur) - 22100 mg/m³/4 godz,

Diizocyjanian heksametylenu

LD₅₀ (na skórę, królik) - 570 mg/kg,

LD₅₀ (doustnie, szczur) - 710 mg/kg

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 5/8

Działanie niebezpieczne:

Wykazuje niebezpieczne działanie na drogi oddechowe, skórę, przewód pokarmowy, oczy. Na podstawie właściwości zawartych w mieszaninie izocyjanianów oraz danych toksykologicznych dotyczących podobnych mieszanin wiadomo, że mieszanina może ostro podrażniać układ oddechowy wywołując stany astmatyczne, trudności z oddychaniem oraz uczucie ciężkości klatki piersiowej. U osób z wrażliwym układem oddechowym symptomy mogą się pojawiać, gdy stężenie mieszaniny w powietrzu jest poniżej dopuszczalnego stężenia. Częsty kontakt z mieszaniną może doprowadzić do trwałej niewydolności oddechowej.

Drogi narażenia:

Drogi oddechowe, skóra, przewód pokarmowy. Składniki mieszaniny podrażniają skórę i błony śluzowe, a wdychane w wyższym stężeniu opary działają narkotycznie.

Objawy (symptomy):

Niepokoju lub napięcia, bóle głowy, uczucie zmęczenia, senność. Ze strony przewodu pokarmowego mogą wystąpić nudności, wymioty, biegunka, w krańcowym przypadku utrata przytomności. Opary powodują podrażnienie błon śluzowych, dróg oddechowych, podrażnienie i zaczerwienienie oczu. W postaci ciekłej działa szkodliwie na skórę, wywołując podrażnienie i stany zapalne skóry. Izocyjaniany zawarte w mieszaninie mogą spowodować reakcje alergiczne.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Brak danych dotyczących ekotoksyczności produktu. Działanie na środowisko jest określone zgodnie z przepisami w zakresie klasyfikacji substancji i mieszanin niebezpiecznych (patrz pkt. 2, 3), jako nie stwarzające zagrożeń dla środowiska wodnego.

Nie dopuszczać do przedostania się produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych.

Utwardzacz przekształca się w reakcji z wodą, na granicy faz, w trwały, wysokotopliwy, nierozpuszczalny produkt (polimocznik). Reakcji towarzyszy powstanie dwutlenku węgla.

Wyniki badań ekotoksycznych dla składników mieszaniny:

Nazwa składnika	Test	Wynik	Gatunek
ksylen	śmiertelność (96h)	LC50 13,4 mg/L	ryby
		LC50 13,3 mg/L	ryby
		LC50 12,0 mg/L	ryby
		LC50 8,6 mg/L	ryby
		LC50 8,2 mg/L	ryby
		LC50 3,3 mg/L	ryby
etylobenzen	populacja (48h) zatrucie (48h)	EC50 7,2 mg/L	algi
		EC50 2,97 mg/L	<i>Daphnia</i>
		EC50 2,93 mg/L	<i>Daphnia</i>
	śmiertelność (96h)	LC50 4,2 mg/L	ryby
		LC50 9,09 mg/L	ryby
		LC50 9,6 mg/L	ryby

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Postępowanie z odpadami oraz opakowaniami:

Odpady, łącznie z opróżnionymi pojemnikami są traktowane jako odpady niebezpieczne i muszą być usuwane zgodnie z Ustawą z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz.U.01.62.628.) oraz Ustawą z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U.01.63.638).

Kod odpadu: **08 01 11** – odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne.

Kod opakowań: **15 01 10** – opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 6/8

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Klasyfikacja materiału:

Transport powinien odbywać się zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakresie przewozu mieszanin łatwopalnych.

Dla ADR/RID (lądowy); IMDG (morski); ICAO/IATA (lotniczy), transportować zgodnie z:

Nr UN:	1866
Klasa	3
Kod klasyfikacyjny	F1
Grupa pakowania:	III
Nalepki ostrzegawcze:	3
Prawidłowa nazwa przewozowa:	Żywica w roztworze, zapalna

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Obowiązujące przepisy:

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 30.12.2006 część L poz. 396/1).
2. Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r (CLP), w sprawie klasyfikacji, oznaczenia i pakowania substancji i mieszanin, w zakresie w jakim aktualnie obowiązuje.
3. Ustawa z dnia 11.01.2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.01.11.84 z późn. zmianami).
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.03.171.1666 z późn. zmianami).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U.03.173.1679 z późn. zmianami).
6. Ustawa z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz.U.01.62.628 z późn. zmianami).
7. Ustawa z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U.01.63.638 z późn. zmianami).
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.01.112.1206).
9. Ustawa z dnia 28.10.2002r. o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych (Dz.U.02.199.1671).
10. Oświadczenie Rządowe z dnia 24.09.2002r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30.09.1957r. (Dz.U.02.194.1629).
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz.U.03.169.1650).
12. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.02.217.1833 z późn. zmianami).
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.05.11.86).

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 7/8

Oznakowanie na etykiecie:

UTWARDZACZ Składnik S

Zawiera: homopolimer hexametylenodiizocyjanianu
„Zawiera izocyjaniany. Zapoznaj się z instrukcją dostarczoną przez producenta”

Szkodliwy

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia;

R 10	produkt łatwopalny
R 20	działa szkodliwie przez drogi oddechowe
R 43	może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania;

S 2	chronić przed dziećmi
S 23	nie wdychać pary i rozpylanej cieczy
S 36/37	nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne
S 45	w przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – jeżeli to możliwe, pokaż etykietę
S 51	stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach

16. INNE INFORMACJE

Komisja Europejska Związku Producentów Emalii, Farb Drukarskich i Artystycznych podaje następujące informacje dotyczące materiałów malarskich zawierających izocyjaniany:

„Gotowe powłoki malarskie zawierające izocyjaniany mogą wywoływać podrażnienia błon śluzowych – szczególnie układu oddechowego – oraz reakcje nadwrażliwe. W przypadku narażenia drogą oddechową poprzez wdychanie par lub rozpylonej mgły istnieje ryzyko uczulenia. W obchodzeniu się z materiałami malarskimi zawierającymi izocyjaniany należy starannie stosować wszystkie środki ostrożności zalecane przy pracach z materiałami malarskimi zawierającymi rozpuszczalniki. Szczególnie nie powinno się wdychać rozpylonej mgły ani par. Alergicy, astmatycy, jak również osoby, które mają skłonności do chorób dróg oddechowych, nie powinni być włączani do prac z materiałami malarskimi zawierającymi izocyjaniany”.

- Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki mieszaniny przedstawiają aktualny stan naszej wiedzy i doświadczeń dotyczących utwardzacza.
- Niniejsza karta charakterystyki mieszaniny jest bezpośrednio przekazywana użytkownikowi utwardzacza, bez zapewnienia lub gwarancji co do kompletności informacji lub zaleceń w niej zawartych.
- Obowiązkiem użytkownika jest wykorzystanie utwardzacza w sposób bezpieczny, zgodny z przeznaczeniem i przepisami prawa dotyczącymi substancji i mieszanin niebezpiecznych.

Znaczenie pozostałych symboli i zwrotów podanych w pkt. 3:

- F – produkt wysoce łatwopalny
- T – produkt toksyczny
- Xn – produkt szkodliwy
- Xi – produkt drażniący
- N – produkt niebezpieczny dla środowiska
- R 11 – produkt wysoce łatwopalny

KARTA CHARAKTERYSTYKI MIESZANINY CHEMICZNEJ	Data aktualizacji: 25.09.2009 r.
Nazwa: UTWARDZACZ Składnik S	Strona 8/8

- R 23 – działa toksycznie przez drogi oddechowe
- R 20/21 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
- R 38 – działa drażniąco na skórę
- R 36/37/38 – działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę
- R 42/43 – może powodować uczulenie w następstwie narażenia drogą oddechową i w kontakcie ze skórą

Niniejsza karta charakterystyki została sporządzona w oparciu o dane dostarczone przez producenta, informacji z baz danych (głównie ECB – European Chemicals Bureau (Europejskie Biuro Chemiczne) oraz innych źródeł.

Dane techniczne zawarte w niniejszej karcie nie mogą stanowić podstaw do jakichkolwiek roszczeń prawnych. Wykorzystywanie informacji zawartych w karcie charakterystyki w celach innych niż te, które zostały określone przepisami ustawy o substancjach i preparatach chemicznych wymaga uzyskania zgody wystawcy.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej:

1. Zmieniono nazwę karty.
2. Dostosowano treść punktu 1 do aktualnie obowiązujących wymogów.
3. Zmieniono tytuł punktu 7.
4. Zmieniono wykaz obowiązujących przepisów prawnych w punkcie 15.
5. Zmieniono nazewnictwo; preparat na mieszanina, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r [2].
6. Inne wykonane zmiany nie miały charakteru rzeczowego a wyłącznie formalny.